

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	300 Sivistyslautakunta
Tulosityksikkö	
Vastuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

### Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Sivistyslautakunta päättää koulun, kuljetusten/liikennöinnin, iltapäivätoiminnan, lastenpäivähoidon ja kirjaston toiminnasta. Yhteistyössä toimijoiden kanssa lautakunta kehittää alaisiaan toimintoja muuttuvan toimintaympäristön (talous, asiakasmäärä jne.) vaatimukset huomioon ottaen. Sivistystoimi luo edellytykset kuntalaisten henkiselle ja muulle kehittymiselle huolehtimalla päivähoiton ja peruskoulutuksen järjestämisestä, kirjastotoimesta, joukkoliikenteen järjestämisestä sekä 1. ja 2. vuosiluokkien sekä erityisopetukseen otettujen lasten iltapäivätoiminnasta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2021	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteutuma 31.12.2021
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Palvelut säilytetään laadukkaina ja niitä kehitetään suunnitelmallisesti ja kustannustietoisesti.	Palveluiden taso pyritään säilyttämään kiristyvästä taloustilanteesta huolimatta	Talouden ja toiminnan seuranta.	Toteutuma 89,1 %. Palveluita ei ole karsittu.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Sivistystoimea kehitetään ulkopuolisenkin rahoituksen turvin.	Vähintään 15 000 €	Haetaan valtion-avustuksia.	Hankerahaa käytetty 82 739,93 €
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Päätöksenteko pidetään sujuvana.	Lautakunta arvioi toimintaa ja taloutta säännöllisesti	Päätettäväksi tulevista asioista keskustellaan etukäteen.	Sivistyslautakunnassa ajankohtaiset kuulumiset

### Määräraha- ja tulo- ja kulu-tilin tasolla:

	Ta 2021	Toteutunut 2021	Tot %	TP2020
Tuotot	544482	689526	126,6	584124
Kulut	-2682170	-2593223	96,7	-2468033
Netto	-2137688	-1903697	89,1	-1883909

<b>Riski tai ongelma</b>	<b>Pahimmat seuraukset</b>	<b>Riskin suuruus 1-3</b>	<b>Riskiin varautuminen</b>	<b>Asia hoidettu</b>	<b>Toteutumisaikataulu</b>
Sijaisuudet ala- ja yläkoulu, sijaiset saatava välittömästi.	Pätevien sijaisten saaminen vaikeaa, kuormittaa opettajia ja ohjaajia, opetus kärsii.	1	Pyritään sijaisuusringin käyttöön, tuntipankki käytössä.	On hoidettu.	Kuukausittain
Tietojärjestelmä	Oppilaiden, varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja asiakkaiden tietojen häviäminen	1	Tietojärjestelmät ja niiden ohjelmat on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi.	On hoidettu.	
Koulun oma palvelin ja verkko	Vain yksi vastuuhenkilö, sijaisuus järjestely puutteellinen.	1	Koulun oman verkon käyttö vain käyttäjä- ja salasanan avulla.	On hoidettu.	
Julkista valtaa käyttävät virkamiehet valmistelevat päätettäväksi meneviä asioita.	Taloudelliset seuraukset. Oikeudelliset seuraukset. Imagokysymys.	1	Tehdään oikeudenmukaisia lakiin perustuvia esityksiä ja päätöksiä. Käytetään tarvittaessa hyväksi koettua omaa verkostoa ja ollaan huolellisia ja tarkkoja.	On hoidettu.	
Tarjouspyyntöön perustuvat koululaiskuljetukset yhden liikenneyrittäjän hallussa.	Liikenneyrittäjä irtisanoo sopimuksen, jolloin kuljetukset joudutaan hoitamaan pikku takseilla tms. järjestelyillä normi taksojen mukaisesti. Kustannusten nousu.	1	Ei voi varautua kuin sopimusten allekirjoittamisella, jolloin sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.	On hoidettu.	
Kirjaston ja koulunkeittiön sijaisuudet	Kirjasto suljettu tai keittiö toiminnassa erityisjärjestelyin.	1	Henkilöstön työaikojen joustamisella ja tiedossa on molemmissa työyksiköissä yksi henkilö, joka hallitsee työtehtävät.	On hoidettu.	
Päiväkodilla ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä	Lapsen turvallinen hoito vaarantuu, jos hoito- ja kasvatushenkilöstöä liian vähän suhteessa lapsimäärään.	1	Noudatetaan päivähoitoasetuksessa säädettyä suhdelukua.	On hoidettu.	
Ulkoistettu taloushallinto (kirjanpito, laskutus, palkat)	Asiakkaiden palvelu myöhästyy, vaikeutuu tai jopa estyy.	1	Käydään keskustelua palvelun tuottajan kanssa, tarvittaessa reklamoidaan.	Hoidetaan tapauskohtaisesti	
Pandemia	Lähiopetus keskeytyy, oppilaiden tuen saaminen vaarantuu	1	Etäopetuksen ja etäyhteyksien käytön opettelu sekä oppilaan tukemisen työnjaosta sopiminen	On hoidettu, tarkennetaan tapauskohtaisesti	

Toimielin  
Vastuualue  
Tulosityksikkö  
Vastuuhenkilö

Sivistyslautakunta  
3000 Sivistystoimen hallinto  
sivistystoimen hallinto, joukkoliikenne  
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

**Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:** Hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakunnan työskentelyn sujuvuudesta. Hallinto ohjaa ja valvoo koulutuksen järjestämistä taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön ja valtuuston määrittämässä puitteissa. Joukkoliikenne hoidetaan mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti muita toimintoja palvellen. Toiminnan painopistealueet ovat sivistystoimen hallinto, joukkoliikenne, perusopetus, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö, muu koulutus, kirjasto ja lasten päivähoito.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2021	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteutuma 31.12.2021
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Kattava asiointikuljetus haja-asutusalueilta kirkonkylään	Kutsutaksi ja koululaiskuljetusten yhteydessä asiointiliikenne  Säilytetään linja-autovuorojen määrä nykyisellä tasolla  Seutulipun hinta tällä hetkellä 73 €	Asiointiliikenne yhdistetään koululaiskuljetuksiin mahdollisuuksien mukaan kaikilla koululaiskuljetusreiteillä. Myös kutsutaksina Ihamaniemen ja Karvilan suunnista.  Neuvotellaan yhdessä Elyn ja Matkahuollon kanssa.  Seutulippu hinnoitellaan kohtuulliseksi.	Asiointiliikenteessä vähäinen määrä asiakkaita koululaiskuljetusten yhteydessä. Kutsutakseissa kuljettu vuoden aikana 73 kertaa.  Linja-autovuoroihin tullut lisäyksenä lauantai vuoro, lähtö Enonkoskelta 8.30 paluu Savonlinnasta 13.15. Muut aikataulut nähtävissä Matkahuollon nettisivuilta.  Seutulippu on uudistettu 1.4.2021 Savonlinnan aluelipuksi ja siinä on 3 hintaryhmää 25 km / 95 € 45 km / 105 € 65 km / 115 € kortti on voimassa 30 pv ostopäivästä.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Henkilökunta on oikein mitoitettu ja ammattitaitoaan ylläpitävä	Vähintään 2 pvää/ hlö koulutusta	Osallistutaan tarvittaviin koulutuksiin, webinaareja hyödyntäen.	Toimistos sihteeri ollut vuorotteluvapaalla 14.6. asti. Koulutusta saatu teamsin välityksellä mm. Dynasty ja Daisy - ohjelmiin.
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Tulevien muutosten suunnittelu yhdessä ja asioiden hoitaminen sovitusti	Henkilökunnan palaverit, kehityskeskustelu	Kehityskeskustelu	Toimistopalaverit joka maanantai aamu. Kehityskeskusteluja ei ole käyty.

**Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:**

3000 Sivistystoimen hallinto	Ta 2021	Toteutunut 2021	Tot %	TP2020
Tuotot	0	15194	*****	1194
Kulut	-100068	-86085	86	-98969
Netto	-100068	-70890	70,8	-97775

Henkilöstö	TP2020	TA2021	31.12.2021
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1
toimistosihiteeri	1	1	1

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	3100 Peruskoulutus
Tulosyksikkö	Enonkosken koulu, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö
Vastuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

**Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:**

Enonkosken koulu on yhtenäiskoulu käsittäen luokat 0–9. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja erityisenä tukena. Fyysisesti koulu sijaitsee kahdessa eri rakennuksessa samassa pihapiirissä. Iltapäivätoimintaa tarjotaan esiopetuksen tiloissa koulupäivien jälkeen.

Enonkosken koulu kannustaa oppimaan sekä kasvattaa aktiivisia yhteiskunnan jäseniä ammattiaan arvostavan henkilökunnan avulla. Oppilaat saavuttavat hyvät valmiudet jatko-opintoja ja ammatin valintaa varten. Koulun arvot kiteytyvät seuraaviin sanoihin: Turvallisuus, terveet elämäntavat, yhteisöllisyys, avoimuus, luotettavuus.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2021	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteutuma 31.12.2021
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Yhteisöllinen koulu	-oppilaiden pitkäjänteisyyden ja ponnistelun kehittäminen -yhteisöllisyyden kehittäminen -kerho- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen kaikenikäisille -oppilaiden poissaolojen seurantaa kehitetään -tarjotaan riittävästi erityistä tukea  -henkilöstö voi hyvin	-mm. huolellisen tekemisen painottaminen, lisätehtävät -yhteiset toimintapäivät -iltapäivätoimintaa alakouluikäisille -vapaaehtoista kerhotoimintaa -otetaan käyttöön ”8-portainen” malli poissaoloihin puuttumisessa -tuntikehykseen varataan tunteja yksilölliseen tukeen -tuetaan työhyvinvointia, seurataan sairauspoissaoloja	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.  Oppilaiden poissaoloihin on ollut haastavaa puuttua, koska pandemian takia ohjeistus jäädä kotiin on ollut tiukempi. Työhyvinvointiin on kiinnitetty huomiota, mm. lokakuussa kokonainen päivä asioita käsitelty ja sovittu toimenpiteistä ja seurannasta.

Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Oppiva koulu	-ajanmukaiset oppimateriaalit ja digitaaliset ratkaisut -hankerahoitusta käytössä vähintään 10 000€/ vuosi -koulun kehittämisryhmä kokoontuu 1-3 kertaa kk:ssa -kehityskeskustelut vakinaisen henkilöstön kanssa -oppilaiden lukemisen ja kirjoittamisen lisääminen -henkilöstön täydennyskoulutus vähintään 2 pvää/ hlö -oppilaskunta kokoontuu kerran kuukaudessa -huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on kattavaa	-oppimateriaaleja monipuolistetaan mm. digitaalisilla materiaaleilla -seurataan aktiivisesti hankehakuja -koulun kehittämisryhmä toimii aktiivisesti -kehityskeskustelut tammi-maaliskuussa vuosittain -mm. koko koulun yhteiset projektit, kirjastoyhteistyö -kannustetaan henkilöstöä osallistumaan koulutuksiin -oppilaskunnan ehdotuksia toteutetaan mahd. mukaan -kehitetään Wilman käyttöä ja järjestetään koko koulun ja luokan vanhempainilta	Toteutunut suunnitelman mukaisesti muuten, mutta koronarajoitusten takia koko koulun yhteisiä tapahtumia eikä koko koulun vanhempainiltaa ole voitu järjestää. Hankerahoitusta ollut 45 932,08 € Wilman käytöstä on sovittu, että on pääsääntöinen tapa viestiä huoltajille. Puutumme positiivisella palautteella ja tarvittaessa myös ei-toivottuun käyttöön.
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen ja terveellinen koulu	-opetusryhmien koko n. 15 oppilasta/ ryhmä -koulukiusaamiseen ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttuminen sovittujen toimintamallien mukaan  -koulun tiimien avulla kollegiaalista tukea -oppilashuoltoryhmä kokoontuu 2 viikon välein -koulun painopistealueena turvallinen kouluympäristö lukuvuonna 2020-21	-jatketaan syksyllä 2021 yhden määräaikaisen luokanopettajan palkkaamista -tehdään oppilaille kaksi kertaa vuodessa kiusaamiskysely sekä edetään toimintamallien mukaan -Koulun tiimit kokoontuvat 1-3 kertaa kuukaudessa -ryhmään tuodaan huolta aiheuttavat tapaukset -koko koulu tekee teemaan liittyviä asioita	Jatkettu hankerahan turvin.  Kyselyt tehty, mitään merkittävää ei ole tullut niistä ilmi.  Toteutunut suunnitelman mukaisesti. Lukuvuoden 2021-22 teemana on tutustuminen eri maihin, kieliin, kulttuureihin ja taiteeseen.

**Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:**

<b>3100 Peruskoulutus</b>	<b>Ta 2021</b>	<b>Toteutunut 2021</b>	<b>Tot %</b>	<b>TP2020</b>
Tuotot	432392	511156	118,2	437455
Kulut	-1841926	-1761945	95,7	-1679419
Netto	-1409534	-1250789	88,7	-1241964

<b>Henkilöstö</b>	<b>TP 2020</b>	<b>TA 2021</b>	<b>Toteutuma 31.12.2021</b>
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1
luokanopettaja	6+1 ma	6 +1 ma	6 +1 ma
lehtori	4 joista 2 ma	4	3 +1 ma
erityisopettaja	1	1	1
koulunkäynninohjaaja	4 joista 2 ma	4 joista 2 ma	4 joista kaksi ma
koulunkäyntiavustaja	0	1	2
ruokapalveluvastaava	1 (50 %)	1 (50 %)	1 (50 %)
ruokapalvelutyöntekijä	2 (yksi 25 % ja 50 %)	2 (yksi 25 ja 50 %)	2 (25 % ja 60 %)
ravitsemistyöntekijä	1	1	1
Oppilasmäärä 20.9. tilastopäivä	143	144	146
Toimintakate / oppilasmäärä	8685,07	9965,02 €	8567,05 €

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	3200 Muu koulutus
Tulosityksikkö	Kansalaisopisto, musiikkiopisto
Vastuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

#### **Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:**

Muu koulutus luo kunnan asukkaille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen kansalaisopiston ja musiikkiopiston opinto- ja harrastustoimintaan osallistumisen muodossa. Linnalan opisto antaa kurssitarjonnallaan monenlaisia mahdollisuuksia eritasoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia projekteja ja hankkeita. Linnala tarjoaa koulutusta ja yleissivistystä, mahdollisuuksia harrastamiseen, kohtaamiseen ja virkistäytymiseen. Toiminnallaan se pyrkii myös ehkäisemään yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Musiikkiopisto toiminta hankitaan ostopalveluna Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistolta. Oppilaspaikkoja on kymmenen. Yksi oppilaspaikka maksaa n. 930 €. Musiikkiopistoa ylläpitää Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry. Musiikkiopistossa opiskellaan neljällä eri tasolla. AO = aikuisosasto, MOT= musiikkiopistotaso, PJO= popjazz-osasto ja PT= perustaso. Opisto järjestää Enonkoskella myös tanssinopetusta 4-12 vuotiaille.

<b>Strateginen linjaus/tavoite</b>	<b>Toiminnallinen tavoite v. 2021</b>	<b>Mittari ja tavoitetaso</b>	<b>Toimenpide</b>	<b>Toteutuma 31.12.2021</b>
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Linnalan opisto järjestää opetusta Enonkoskella	Vuosittain 580-620 tuntia.	23 500 euron vuotuinen määräraha	Linnalan kurseista toteutunut 571,5 tuntia kalenterivuonna 2021. Netto-opiskelijat 137, osallistujia 220.
	Säilytetään oppilaiden mahdollisuus saada musiikkiopistokoulutusta	Kymmenen oppilaspaikkaa/vuosi (nyt 5 oppilasta kunnasta)	Kannustetaan musiikin opiskeluun, tuetaan oppilaspaikkamaksuilla opiskelua	Musiikkiopistossa 7 oppilasta.
	Tarjotaan myös tanssin opetusta.	Kaksi tanssiryhmää	Tarjotaan edelleen tiloja toimintaan.	Tanssiryhmistä oli toiminnassa vain yksi ryhmä kevätlukukaudella. Syyslukukaudella toiminta ei jatkunut.

Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Kunta keskittyy edelleen peruspalveluihin ja muu koulutus hoidetaan seudullisesti.	Enonkoskella toteutuneet kurssit ja oppilasmäärät.	Tarjotaan kursseja, joita kuntalaiset ovat toivoneet.	Kurssitarjonta painottunut kädentaito, taide- ja liikuntakursseihin.
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Mahdollisuus opiskella myös Enonkoskella	Toiminta pääasiassa Enonkoskella.	Tarjotaan tiloja toimintaan.	Toteutunut. Tiloja käytössä Enonkosken koululla, vanhustentalojen kerhohuoneella ja nuorisotilalla.

#### Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

3200 Muu koulutus	Ta 2021	Toteutunut 2021	Tot %	TP2020
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-30050	-29989	99,8	-28098
Netto	-30050	-29989	99,8	-28098

**Henkilöstö:** Enonkoskella yhteyshenkilönä toimii sivistystoimiston toimistos sihteeri.

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	230 Kirjasto
Tulosityksikkö	Kirjasto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

#### Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2021	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteutuma 31.12.2021
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Yhteisöllinen kirjasto	-lainausmäärien ja kirjastokäyntien pitäminen ennallaan suhteessa asukaslukuun -tyytyväiset asiakkaat ja kuntalaiset -ystävällinen ja osaava henkilökunta	-hankintojen kohdentaminen tasapuolisesti kaikille -näyttelyt, tapahtumat, lukupiiri -yhteistyö koulun, päiväkodin, kansalaisopiston, yhdistysten ja muiden ryhmien kanssa -henkilökunnan kehityskeskustelut, kouluttautuminen ja osaamisen ylläpito	-Näyttelyt: 1) Pekka Turtiainen: "Muistoja vuosien varrelta" - valokuvanäyttely 2) Näprääjät: Käsityönäyttely -kirjailijavierailu 5.10. Ronja Salmi -Lukupiirejä 9 -Runoryhmän runoilta -koululaisten kirjastokäynnit olleet sopivin rajoituksin, 8-luokkalainen oli TET-harjoittelussa viikon toukokuussa

				-koululaisille järjestettiin kesäksi Lukubingo -työkokeilussa oli 3 kk + 3 kk yksi hlö -kehityskeskustelu käyty
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Osallistuva kirjasto	-aktiiviset kansalaiset osaavat toimia tarvittaessa itsenäisesti uusissa toimintaympäristöissä -yhteistyö Lumme-kirjastojen kesken toimii: seutulainaus, yhteinen asiakkuus, yhteinen ohjelma -yhteistyö Savon kirjastojen kesken: verkostoituminen -tutustuminen uusiin kirjastomuotoihin	-asiakkaiden ohjaaminen e-aineistojen käytössä ja uudessa kirjaston asiakasliitymässä -opastaminen tietoyhteiskunnan valmiuksien hallinnassa -henkilökunnan osallistuminen Lumme-kimpan päätöksiin ja kokouksiin -etäkoulutuksiin osallistuminen -omatoimikirjaston suunnittelu ja toteuttaminen	-ohjeistettu asiakkaita e-aineiston käyttöön -etäkokouksia ollut lumme-kirjastolaisten kesken -lumme-kirjastojen yhteinen palveluopas luotu -omatoimikirjaston toteutus aloitettu: vierailut Kerimäen ja Punkaharjun kirjastoissa, tarjouskilpailut ja suunnitelmat valmiit
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen kirjasto	-asiakkaat tuntevat olonsa tervetulleeksi kirjastossa -tyytyväiset asiakkaat -lisääntyvä käyttö	-esteetön kulku kirjastoon -luodaan mahdollisuus rauhaisaan oleiluun ja opiskeluun -yksilöllinen palvelu	-korona-ajan turvallisuus huomioitu turvavälein ja maskein -henkilökohtaisia kirjavinkkauksia lisätty

**Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:**

<b>3300 Kirjasto</b>	<b>Ta 2021</b>	<b>Toteutunut 2021</b>	<b>Tot %</b>	<b>TP2020</b>
Tuotot	10090	2449	24,3	1832
Kulut	-123064	-109254	88,8	-106618
Netto	-112974	-106805	94,5	-104786

<b>Henkilöstö</b>	<b>TP 2020</b>	<b>TA2021</b>	<b>Toteutuma 31.12.2021</b>
Kirjastovirkailija	1,5	1,5	1,5



Toimielin  
Vastuualue  
Tulosityksikkö  
Vastuuhenkilö

Sivistyslautakunta  
3400 Lasten päivähoido  
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

### Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden.

Vastuualueen tehtävänä on järjestää kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja perheiden tarpeiden mukaisesti. Jokaisella perheellä on lain mukaan oikeus valita lapsilleen elämäntilanteeseensa sopiva palvelumuoto. Varhaiskasvatuspalvelu järjestetään Enonkoskella kokonaisuudessaan päiväkotihoidona, yksityisiä toimijoita ei ole. Lisäksi perheellä on mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki ja hoitaa lapset omassa kodissaan.

Kunnallista varhaiskasvatuspalvelua järjestetään tällä hetkellä päiväkotihoidona. Päiväkodissa on kolme ryhmää; Pikku-Uikut eli 1-3-vuotiaat, Kuikat eli 3-4-vuotiaat ja Koskikarat eli 3-5-vuotiaat sekä aamu- ja iltapäivähoitoa tarvitsevat esikoululaiset. 1.8.21 alkaen Kuikat-ryhmässä järjestetään vain esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoitoa. Muuna aikana tiloja käytetään pienryhmätoiminnan toteuttamiseen. Päiväkodissa järjestetään tarvittaessa myös vuorohoitoa iltaisin ja viikonloppuisin vanhempien työstä tai opiskelusta johtuvien tarpeiden mukaan. Vuorohoidon tarve on viime vuosina lisääntynyt. Joitakin varhaiskasvatuspaikkoja myydään vuosittain muille paikkakunnille.

Varhaiskasvatustoimintaa ohjaa seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatustoimintaa suunnitellaan, arvioidaan ja dokumentoidaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Pienryhmätoiminta, jossa toteutuu lapsen yksilöllinen huomioiminen ja kehityksen tukeminen, on keskeinen toimintamuoto. Varhaiskasvatus on **kokopäiväpedagogiikkaa**, jossa kaikki päivän tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä ja leikki on keskiössä. Vasun mukaisesti päiväkodissa kiinnitetään huomiota huoltajien ja lasten osallisuuden vahvistamiseen osana varhaiskasvatustoimintaa. Huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi tiedonkulkua on parannettu ottamalla käyttöön sähköinen asiointijärjestelmä Daisy. Daisya tullaan jatkossa hyödyntämään yhteydenpidon lisäksi pedagogisessa dokumentoinnissa ja lasten sekä ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmat siirtyvät Daisyyyn sähköiseen muotoon. Kasvatushenkilöstön pedagogista osaamista kehitetään edelleen täydennyskoulutuksen avulla ja hyödynnetään erityisesti verkkokoulutuksia.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2021	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteutuma 31.12.2021
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Toimintakulttuurin ja työhyvinvoinnin kehittäminen edelleen. Turvallinen ilmapiiri sekä lapsilla että aikuisilla.	- päiväkodissa on turvallinen ilmapiiri sekä lapsille että aikuisille  - lapset tulevat kohdatuiksi yksilöinä ja heidän osallisuuttaan tuetaan	- ryhmissä ryhmävasut käytössä, joihin kirjattu yhteiset arvot ja käytännöt, joihin koko tiimi sitoutuu  - pienryhmätoiminta	Ryhmävasut käytössä, uudet laaditaan joka syksy. Ryhmävasu on toimintakauden edetessä täydentyvä asiakirja, jota tiimit päivittävät tarpeen mukaan.  Pienryhmätoimintaa toteutettu mahdollisuuksien mukaan. Aina ei ole mahdollisuutta järjestää

			<p>- suhdeluvun toteutuminen kaikissa päivän tilanteissa</p>	<p>esim. henkilöstön poissaolojen vuoksi. Uudella toimintakaudella 2021-2022 pienryhmätoimintaa on toteutettu suunnitelmallisesti jakamalla 3-5-vuotiaiden ryhmä lähes päivittäin kahteen aamupäivän ajaksi. 3-5 -vuotiaiden ryhmän käytössä on ollut aamupäivisin ryhmän oman varhaiskasvatuksen opettajan lisäksi Kuikkien ryhmän opettaja, esioppilaiden ollessa päivällä esiopetuksessa koululla. Toinen varhaiskasvatuksen opettaja on palkattu Kyllikki Östringin testamenttirahoilla. Aamuisin ja iltapäivisin pienryhmätoimintaa on toteutettu toimintoja porrastamalla ja jakamalla lapsia pieniin leikkiryhmiin, hyödyntäen koko talon tiloja.</p> <p>Suhdeluku on toteutunut päiväkohtaisesti lähes 100%, lyhytaikaisia ryhmäkohtaisia ylityksiä tapahtuu viikoittain. 1.8.21 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain mukaan henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Tämä edellyttää, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävät ja toimivat sijais- tai muut varajärjestelyt myös henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin. Sijaisia on saatu meille hyvin sairaus- ja muissa</p>
--	--	--	--	--

		<p>- henkilöstö voi hyvin ja on työhön sitoutunutta</p>	<p>- toimivat palaverikäytännöt</p> <p>- tuetaan työhyvinvointia, seurataan sairauspoissaoloja, säännölliset kehityskeskustelut</p>	<p>poissaolotapauksissa, vaikka yleisesti sijaisten saatavuus on heikkoa.</p> <p>Palaverikäytännöt ovat toimivat, palaverit pidetään säännöllisesti. Tiimipalaverien toteutumisessa on ollut ajoittain haasteita ja erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien säännöllisten palaverien toteutuminen on ollut vähäistä. Työhön sitoutuneisuus näkyy hyvänä, kannustavana ilmapiirinä ja yhteistyön toimivuutena tiimirajojen yli.</p> <p>Työhyvinvointia tuettu mm. järjestämällä vähintään kerran vuodessa henkilöstön yhteinen tyhy-päivä, ruokailu tms. Keväälle 2021 suunniteltu koulutus/tyhy-päivä siirrettiin pidettäväksi syyskuussa 2021. 4.9.21 järjestettiin koko henkilöstön koulutuspäivä, johon kuului ruokailu Maitolaiturilla. Koulutus koostui useammasta maksuttomasta webinaarista. Päivä koettiin antoisana. Joulukuussa päiväkodin henkilöstö kävi ruokailemassa yhdessä Korpi Bistrossa. Käytyjen kehityskeskustelujen ja keväällä 2021 toteutetun henkilöstön hyvinvointikyselyn mukaan päiväkodin henkilöstö jaksaa ja viihtyy työssään hyvin ja on työhön sitoutunutta. Yhteistä tyhy-toimintaa toivotaan lisää. Uudella toimintakaudella 21-22 erityisesti ryhmäjako ja pienryhmätoiminnan</p>
--	--	---	---	---

				säännöllinen toteutuminen on koettu hyvänä. Myös hyvä sijaisten saatavuus, hyvä ilmapiiri ja yhteistyö tiimien välillä edistävät kaikkien työssäjaksamista.
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman mukainen monipuolinen toiminta	- monipuolinen toiminta ja yhteistyö eri tahojen kanssa (esim. järjestöt, pelastuslaitos, opistot, koulu)	- päiväkotikiivinen yhteistyössä, järjestetään tapahtumia ja teemapäiviä päiväkodilla	Toimintaa on järjestetty monipuolisesti, koronarajoitukset huomioiden. Pelastuslaitoksen edustaja kävi pitämässä lapsille turvallisuustuokion ja henkilöstölle alkusammutuskoulutusta helmikuun alussa 2021. Syksyllä -21 muutama päiväkodin henkilöstöstä osallistui Eslin nassikkapainikoulutukseen. Tanssin Taikaa -hankkeen Mari Kurtti kävi vetämässä päiväkodilla lasten tanssia 2 viikon välein. Päiväkotikiivinen koululla järjestettyihin teatteriesityksiin. Sapko järjesti 6.9.21 lapsille ohjatun luistelukerran harjoitusjäähallilla sekä pihaleikkejä koulun pihalla 9.11.21.
	Päiväkodin ja huoltajien välisen yhteistyön vahvistaminen; tiedonkulun kehittäminen nykyaikaisemmaksi	-hankerahoitusta käytössä	-seurataan aktiivisesti hankehakuja	Hankerahoitus käytössä lukemisen kulttuurin ja lukutaidon vahvistamiseen vuoden 2022 loppuun. Rahoituksella uusittu lastenkirjallisuutta sekä tehty lukunurkkauksia lapsille.
		- Daisy hyödynnetään huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä ja varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan sähköisesti Daisyssa	-säännölliset keskustelut huoltajien kanssa lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin liittyen	Huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja tiedonkulkua on vahvistettu Daisy avulla. Daisy mahdollistaa varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisen sähköisesti ja vahvistaa

		<p>-varhaiskasvatuksen arviointi arviointisuunnitelman mukaisesti</p>	<p>- toiminnan arviointi (ryhmävasu ja ulkopuolinen arviointi)</p> <p>- vanhempainilta ja muut perheen tapahtumat väh. 2x vuodessa ja lasten kokoukset</p>	<p>vanhempien osallisuutta vasun laatimisessa.</p> <p>Varhaiskasvatuksen arviointia on tehty pääosin Daisysissa. Lisäksi perheille toteutettiin asiakaskysely sähköisenä kyselynä ajalla 25.3.-5.4.21. Vastausprosentti oli noin 65 %. 100 % kyselyyn vastanneista oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen Enonkosken päiväkodissa.</p> <p>Lasten kokouksia on pidetty tai lapset ovat muutoin saaneet vaikuttaa päivittäiseen toimintaan päiväkodilla. Koronatilanteesta johtuen vanhempainiltaa ei järjestetty, mutta vanhemmista suurin osa vieraili päiväkodilla lapsen vasukeskustelujen yhteydessä. Lisäksi jaoimme kesäkuussa perheille videon lasten vappujuhlista kuvatuista esityksistä. 15.12.21 kutsuimme perheet tonttupolulle ja joulupuurolle päiväkodin pihalle. Tonttupolulla suoritettiin tehtäviä oman perheen kesken. Vanhemmat pääsivät myös katsomaan ennakkoon kuvatut lasten lauluesitykset omilla kännyköillään. Daisya ja blogia on käytetty toiminnasta tiedottamiseen.</p>
		<p>-henkilöstön täydennyskoulutus vähintään 2 pvää/ hlö hyödyntäen verkkokoulutuksia ja webinaareja</p>	<p>-kannustetaan henkilöstöä osallistumaan koulutuksiin</p>	<p>Henkilöstö on osallistunut verkkokoulutuksiin sekä alkusammutuskoulutukseen helmikuussa 2021. Koko henkilöstön yhteinen koulutuspäivä pidetty 4.9.21</p>

				ilmaiswebinaareja hyödyntäen.
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen ja terveellinen päiväkot	<p>- turvallinen toimintaympäristö (fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus)</p> <p>-varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstömitoitus ja suhdeluvun toteutuminen</p> <p>- kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma käytössä</p> <p>- ajantasainen turvallisuussuunnitelma</p> <p>- terveellisten elämäntapojen korostaminen</p>	<p>- ympäristö ja leikkivälineet kunnossa</p> <p>- koulutettu, pätevä henkilöstö</p> <p>- lainmukaista suhdeluvun toteutumista seurataan ja tarvittaessa käytetään sijaisia</p> <p>- kiusaamiseen puututaan heti</p> <p>- päiväkodin turvallisuussuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan</p> <p>- lapsia kannustetaan liikkumaan ja syömään terveellisesti joka päivä</p>	<p>Toimintaympäristö on turvallinen ja mahdolliset puutteet tai viat leikkivälineissä ja ympäristössä on korjattu mahdollisimman pian.</p> <p>Koko henkilöstöllä on lain edellyttämä pätevyys.</p> <p>Suhdeluvun toteutumista ja ryhmäkokoja on seurattu Daisyn avulla päivittäin ja sijaista käytetty tarvittaessa. Sijaiseksi on useimmiten saatu lastenohjaajaopiskelija.</p> <p>Päiväkodissa panostetaan lasten tunnekasvatukseen ja puututaan kiusaamiseen heti.</p> <p>Turvallisuuskansio valmistui tammikuussa 2021 ja sitä on päivitetty vielä keväällä 2021. Turvallisuussuunnitelma on ajantasainen.</p> <p>Lapsille mahdollistetaan päivittäinen reipas liikunta ja eri lajien kokeilut toimintakauden aikana, sekä turvataan monipuolisen ravinnon saaminen päiväkotipäivän aikana.</p>

**Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:**

<b>3400 Lasten päivähoito</b>	<b>Ta 2021</b>	<b>Toteutunut 2021</b>	<b>Tot %</b>	<b>TP2020</b>
Tuotot	102000	160727	157,6	143643
Kulut	-587062	-605950	103,2	-554929
Netto	-485062	-445224	91,8	-411286

<b>Henkilöstö</b>	<b>TP 2020</b>	<b>TA2021</b>	<b>Toteutuma 31.12.</b>
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	5 (2 ma)	5 (2 ma)	5 (joista 2 ma) .
Päiväkodinjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	3 (1 ma)	3 (1 ma)	3 (joista 1 ma)
Ryhmäavustaja	1 (62 %)	0	1 ma
Henkilökohtainen avustaja	1 ma	1 ma	0
Ruokapalvelutyöntekijä	1 (75 %)	1 (75 %)	1 (75 %)